

מסורת הש"ס

(א) [לעיל יח ע"א],
(ב) [נכתיב: דקדשה],
(ג) [לעיל יח: ד] לעיל יח:
(ד) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(ה) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(ו) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(ז) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(ח) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(ט) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(י) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(יא) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(יב) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(יג) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(יד) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(טו) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(טז) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(יז) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(יח) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(יט) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(כ) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(כא) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(כב) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(כג) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(כד) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(כה) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(כו) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(כז) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(כח) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(כט) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות
(ל) [נכתיב: יח: ק. ו] יצמות

מוסף תוספות

א. דכיון דצריכה גט שמיא
נדרה האב הוי כסא
קדשה ושוב אינו מוכרה
לשפחות אחר אישות.
מוס' ה'הל' ב. ומוס' ה'
יכול האב למכרה דכיון
דהוה סני לה במינא לא
קרינא בה לשפחות אחר
אישות. שם. ג. דקטנה מן
האידושים אין נשואין בה
מאמר שלא מדעת אביה
יודעה היא לעיל [מוד.].
דכ"ט. ד. אלא להכי נקט
[רש"י] נדרה בראשון
ולא בשני דבכ"ט אפי'
גט מדרבנן לא הוה. מוס'
ה'הל' ה. והשתא ניל
דרוקא נקט שמא לא
נדרה בקדושי ראשון
ומשום הכי בעיא מיאון
דאי ודאי נדרה בקדושי
ראשון סני בחליצה
להוכיח דלא גט גמור
הוא אלא משום דראי
למימר שמא לא נדרה
בקדושי ראשון ויטעו
לומר שנתרצה בקדושי
שני וגט [עיקר] וחליצה
דרבנן לכך בעיא מיאון.
גליון מוס' טו. ונע"ו
בעל"ל. אי' משום דקא
חייש דלימרו אינשי לא
נדרה בקדושי ראשון
ובקדושי שני נדרה וכו'.

ושוין שמוכרה אלמנה כו'. הואיל ויש לו זה קידושין אע"פ שהן
בעצירה דקדושין תופסין בחייה לאוין: חליצתה דקדשה אינה.
לאחר שנתאלמנה הימנו לפני מכירה זו: בקדושי יעוד. שנתאלמנה
מקדושי יעוד. וא"ת הלא ע"י אביה באלו זה והוא ליה מוכר לאישות
ושב אינו מוכרה לשפחות הא' ממנו
אלב"ל דרבי יוסי דלמך מעות
הראשונות שנקבל על המכירה לאו
לקדושין ניתנו אלא לשפחות ויעוד
שמוס' בה מחמת שפחות פרוטות
פעולה שיש לו עליה הוא באלו ולא
ע"י אביה באלו זה דלמך הך מכירה
במציאות שפחות בזה אישות:
איתמר מה. זה שקדשה שלא לדעת
אביה: מהאמת למאמר. זריכה
מיאון עם גט המוטל עליה אם עשה
בה מאמר אותו הגט מזריכה להיות
עמו מיאון: ואינה מהאמת לניקסו.
באלו אם לא עשה בה מאמר דלמך
עליה גט אלא חליצה לניקסו אותה
חליצה אינה וזוקמת להיות מהאמת
עם החליצה והשתא מפרש למילתא
ואזיל: כיצד עשה זה מאמר.
דק"ל ציבמות (דף ג.) דהעושה
מאמר ציבמותו וקא לטורה בלא
ניקסו זריכה גט למאמר וחליצה
לניקסו. וזו שקדשה שלא לדעת אביה
א"ף זריכה מיאון עמהם שמא לא
נדרה האב באלו באלו ראשון ולא באלו
שני ולא הייתה זריכה לא גט ולא חליצה
והרואה שהזכירה גט אומר שהקדושין
קדושין גמורים הן ואין קדושין
תופסין לו באלו. וקא"ל לי למה לי
שמא לא נדרה האב בקדושי ראשון
אפילו נדרה באלו ראשון ובאלו שני
לא נדרה אין זה גט ויזון דלמך כאלו
גט תפסי קידושין באלו קדושין
תופסין באלו חלוצה כדלקמיה

והרואה שהזכירה גט אומר דגט גמור הוא וקדושין אין תופסין
באלו חליצה וזריכה מיאון ואומר אני שמא לא נדרה בקדושי ראשון
(כ"ד) נכסה: הכל יודעים. שאפילו אם חליצה זו חליצה גמורה קדושין
תופסין באלו חליצה אינה אסורה אלא מדברי סופרים:
כאן שנה רבי. ציבמות שנינו החולץ ליצמתו ונשא אחיו את אחותה
ומת חולצת ולא מתיצמת המגרש אשתו ונשא אחיו את אחותה ומת
הרי זו פטורה דהויא לה אחות גרושתו שהיא ערוה לו בחייה ועל
משנה זו אומר ריש לקיש כאן שנה לנו רבי ממשנה זו אנו למדים
דאחות גרושה היא ערוה מן התורה אבל אחות חלוצה אינה אלא
מדברי סופרים: מוסיף יצ"ל. תחת אילני כפנפה שהוא מין ערבה.
לשון אחר מהחלות נמוגות ע"ג זיון הבולטין בזה"ל לשבת תחתיהן
מפני החמה: בפרק לזרי. בתך לזני: אפילו למ"ד. דבת
שנתקדשה שלא לדעת אביה ושמא נדרה האב אמרינן:
שמא

נמי לשני קידושין תופסין באלו חליצה דכפרישית דאחות חלוצה דרבנן ואי
קדושין תופסין באלו חליצה דרבנן ואי חליצה דרבנן ואי חליצה דרבנן ואי
לומר שכן האמת שנתרצה לשני ולא לראשון שהרי הראשון עשה שלא כהוגן שקדשה שלא לדעת אביה והילכך איכה למימר דלא נדרה לא
אלה השני שלא עשה כל כך שלא כהוגן כמו הראשון שהשני היה סבור שהיתה זקוקה לו והילכך איכה למימר שנתרצה לשני ומה שהזכירה
חליצה אינו אלא לריוחא דמילתא משום בני אדם שאינם בעלי סברא ויעלה על דעתם שנתרצה לראשון לכך הזכירה מיאון להודיעם
שאנו מסופקים דשמא אינה אשתו של שני וקדושין תופסין באלו חליצה:

הב"י יודעים אחות חליצה דרבנן דאמר ריש לקיש כאן שנה רבי אחות חליצה דרבנן. שנינו ציבמות (דף מה.) החולץ ליצמתו ונשא אחיו
את אחותה ומת חולצת ולא מתיצמת המגרש את אשתו ונשא אחיו את אחותה ומת פטורה מן החליצה ומן היצום דהוה ליה אחות
גרושתו שהיא ערוה לו בחייה ועל משנה זו קאמר ריש לקיש כאן שנה רבי כו' וא"ת כי לא עשה זה מאמר נמי תבעי מיאון דניחוש שמא
יאמרו אין קידושין תופסין בצדו או צדן אחיו כי יאמרו שנתרצה לראשון והוא כלתו של אב או דודתו של בן והיה לנו להזכירה מיאון
להודיע שלא נדרה אף לראשון וקדושי דאב או קדושין צדן תופסין בה וי"ל דמילתא דלא שכיחא היא שיקדשה האב מאחר שהיה לה שום
עסק עם שני שאין אדם רגיל אלא להיות לבו עליה לקדשה אפי' הייתה מותרת לו כי היא דלא נדרה לא לזה ולא לזה לפי שכלתו אסורה
לו אפי' בזה מיתה אלא אחות אשתו המותרת לאחר מיתה דעמו עליה ורגיל אלא ולכן עשו חכמים תקנה בדבר שמא יאירש שיקדשה:

האיש מקדש פרק שני קידושין מה.

א"ל א"א דקדשה אידי נפשה וקרי לה אלמנה. אלמנה בעי גט או
מיאון דאי לאו הכי לא קרי לה אלמנה וקשה לעולם דלמך
אפי' מיאון לא זריכה וא"ת אמאי לא משני דמיירי כשזיכרו להכי קרי
לה אלמנה וי"ל כיון דשיך היינו כמו שקדשה אביה וא"כ הדרא

קושא דלכותיה ומי מני מוצין לה והא
אין אדם מוכר את במו לשפחות
אחר אישות אבל אלב"ל דשמואל נישא
דמוקי לה בלא שידכו וקרי לה
אלמנה משום דבעי מיאון אלא לעולם
קשה וא"ת ומגרשה לכהן הדיוט נמי
תיקשי אפי' לרז ושמואל דהיכי
משכחת לה גרושה לכהן הדיוט אי
מיירי שזיכרו מי מני מוצין לה הא
אין אדם מוצין כו' ואי מיירי בלא
שידכו הא לא בעיאל אלא מיאון והיכי
קרי לה גרושה הא אינה אסורה
לכהן וי"ל דלעולם מיירי בלא שידכו
ומיירי שך אירע שלא מיאנה אלא
גירשה דאמת הוא שנפסקת לכהן
באותו גט כימותה שהשיאוה אחיה
ואמה דאם מיאנה לא נפסקת לכהן
ואם גרשה פסקה מן הכהונה ואל
ועוד פשיטא דלא בעי אלא מיאון:
צריכה מיאון שמא לא נדרה
לא ראשון ולא שני.

פירש הקונטרס שמא לא נדרה
לראשון כדי נכסה דאפילו נדרה
לראשון ולא נדרה לשני קידושין
תופסין באלו חליצה דאחות חלוצה
דרבנן דאמרין בסמוך והם יאמרו
דלא תפסי בה קדושין וימירו נאש
איש לעלמא בלא גט וזבינו שמשון
מקולי אומר דהא נמי כדי נכסה
דאפילו נדרה לראשון ולשני איכה
למישח להא שמה יאמרו אין קדושין
תופסין באלו חליצה והרי הן תופסין
באלו חליצה מן התורה דאי משום נדרה

שני הא נמי אינו אלא מדרבנן דמאמר ציבמה אינו דאורייתא וא"כ
איכה למישח לשמא יאמרו דאין קדושין תופסין באלו חליצה משום הגט
ולכן הזכירו מיאון וא"ת א"כ אמאי נקט לא נדרה כלל ופר"י דלא
מביעא קאמר לא מביעא נדרה לראשון דבעי מיאון לפי דכיון
דנדרה לראשון מעתה צדן נדרה לשני צדן לא נדרה איכה למישח
לשמא יאמרו אין קדושין תופסין משום הגט ופשיטא דתופסין דאי
לא נדרה לשני אינה אלא אחות חלוצה ואחות חלוצה דרבנן ואפי'
נדרה לשני נמי אין המאמר שעשה הנשני לשני אין קדושין תופסין אלא אפי'
אמת לא נדרה לראשון דלא אם נדרה לשני אין קדושין תופסין
באלו חליצה שהרי קדושי שני הו קדושין גמורין אפי' איכה למישח
דשמא לא נדרה אף לשני ואי קדושין תופסין באלו חליצה ואמרו
דאין כו' ולהכי נקט לא נדרה בשניהם וא"ת א"כ איך יטעו לומר אין
לזריכה חליצה א"כ חיישינן שמא נדרה לראשון וא"כ אפילו נדרה
לשני אינו משום מאמר השני אינו אלא מדרבנן וא"כ איך יטעו לומר אין

קדושין תופסין באלו חליצה דרבנן ואי חליצה דרבנן ואי חליצה דרבנן ואי
לומר שכן האמת שנתרצה לשני ולא לראשון שהרי הראשון עשה שלא כהוגן שקדשה שלא לדעת אביה והילכך איכה למימר דלא נדרה לא
אלה השני שלא עשה כל כך שלא כהוגן כמו הראשון שהשני היה סבור שהיתה זקוקה לו והילכך איכה למימר שנתרצה לשני ומה שהזכירה
חליצה אינו אלא לריוחא דמילתא משום בני אדם שאינם בעלי סברא ויעלה על דעתם שנתרצה לראשון לכך הזכירה מיאון להודיעם
שאנו מסופקים דשמא אינה אשתו של שני וקדושין תופסין באלו חליצה:

עין משפט
נר מצוה

נר א מיי פ"ג מהל'
אסורי ביאה ג'ל"ט
סמך לאוין ק' טו"ע
א"ת ס' טו פ"ג כו:
נר א מיי פ"ג מהל' יוס
ג'ל"ט סמך עקין נג
ולאוין ק' טו"ע א"ת
ס' קעד פ"ג:
נר א מיי פ"ג מהל'
א"ת סמך עקין נג
עקין מה טו"ע א"ת
סמך ג' ה:

מוסף רש"י

ורשין שמוכרה אלמנה.
כשהיא אלמנה לכהן
גדול. וקדושין תופסין
לו זה דקדושין תופסין
בחייה לאוין (דע"י יח.).
אין אדם מוכר את
בתו לשפחות אחר
אישות. קיבל קדושין
אסורה אלו שנתאלמנה
אין חוץ ומוכרה לשפחות
(דע"י יח.). דקדושי אחיה
נפשה. שלא ע"י אביה
ומתאלמנה הימנו (דע"י
יח.). האב בקדושי
יעוד. שנתאלמנה מקדושי
יעוד. והוא דהדר מלי
למנה ולא קרי ליה
לשפחות אחר אישות.
אלב"ל דר' יוסי בר'
יהודה היא דלמך מעות
הראשונות של מקמה
לאו לקדושין ניתנו.
שם מיעד לה בעצמות
ושי לו עליה מיעד לה,
ואין קדושין אלו ע"י האב.
וגרסת הכתוב היא שיהיו
קדושין, הילכך חזר מלי
למנה (שם). כאן שנה
רבי. שמשנה זו למדנו רבי
(ביבמות מ: מד.).

תוס' ר"י חזקן

מות. זה שקדש קטנה שיש
לה אב שלא לדעת האב.
בקדושי שני. ולא בקדושי
ראשון וגמצי שקדושי
ראשון אינן כלום וקדושי
שני קדושין ומשום הכי
צריך גט. בקדושי ראשון.
הדיוא וקדוהא ולא אכפת
לן אם נדרה במאמר
שני אלא לאו. אין
קדושין תופסין. שהרי
אחותה גירש בגט וגמצי
שזאת אחות גרושתו והיא
ערוה עליו מן התורה.
אחות חלוצה שאסורה
עליו אינו אלא מדרבנן
והדאורייתא שריא ליה
הילכך כ"ע מודו שאם
קדשה צריכה גט. כאן
שנה רבי. ביבמות פרק
החולץ [מא. א] החולץ
יבמתו ונשא אחיו את
אחותה ומת חולצת ולא
מתיצמת המגרש אשתו
ונשא ו אחיו ומת פטורה
מן החליצה ומן היבום
ועליה אומר רבי שמעון
בן לקיש כאן שנה רבי
וכו'. וזיון היצואין
מן הכותל. בפרק וקטנה
או נערה היתה. נדרה.
בבי קטנה שנתקדשה שלא
לדעת אביה.